

Indholdsfortegnelse

Forord	5
---------------------	---

I. Indledning

Kapitel 1

Introduktion	17
1. Om familie- og samlivsformer	17
1.1. Reguleringen af ægteskab	19
1.2. Regulering af faste samlivsforhold	20
2. Forældre og børn	21
2.1. Reguleringen af forældre og børn	22
3. Familiens økonomiske forhold	23
4. International privat- og procesret	23

II. Indgåelse og opløsning af ægteskab

Kapitel 2

Indgåelse og hovedvirkning af ægteskab	27
1. Indledning	27
2. Ægteskabsbetingelser og hindringer	28
2.1. Alder og personlige forhold	28
2.2. Familiemæssige forhold	28
2.3. Tilknytning til landet	30
3. Prøvelsen af ægteskabsbetingelserne	31
4. Vielsen	32
5. Oversigt over hovedvirkning af ægteskab	35

Kapitel 3

Ophør af ægteskab	39
1. Generelt om ophør af ægteskab	39
2. Omstødelse	40
3. Separation	44

4. Skilsmisse	46
4.1. Skilsmissebetingelser	46
4.2. Konsekvenser af skilsmisse	50
5. Fremgangsmåden ved separation og skilsmisse – mægling og vilkårsforhandling	50
6. Vilkår ved separation og skilsmisse	52

III. Formueforholdet mellem ægtefæller

Kapitel 4

Generelt om formueordningen	57
1. Om forholdet til skatteretten	59
2. Registreret partnerskab	61
3. Nationale begrænsninger	61

Kapitel 5

Delingsformue eller særeje samt andre forhåndsftaler om formuedeling	67
1. To former for særeje	67
2. Betydningen af delingsformue eller særeje	69
3. Etablering af delingsformue eller særeje	70
3.1. Særeje ifølge ægtepagt	71
3.2. Særeje ifølge gaveydere eller arveladers bestemmelse	74
3.3. Særeje ved båndlagte kapitaler	77
3.4. Andre bestemmelser om særeje	78
3.5. Forhåndsftaler i øvrigt om formuedelingen	79
3.6. Aktiver, der træder i stedet for særeje	80
3.7. Indtægter af særeje	81
3.8. Ophør af særeje	82
4. Særlig om ægtepagter	83
4.1. Oprettelse	83
4.2. Tinglysning	83
4.3. Ugyldighed af ægtepagter	85

Kapitel 6

Rådigheden	87
1. Underholdspligt	88
2. Begrænsninger i rådigheden over delingsformue	89
2.1. Familiens helårsbolig	91
3. Særligt om lejemål m.m.	94

4. Råden med virkning for den anden ægtefælle	95
4.1. Uanmodet forretningsførelse mv.	95
4.2. Ekstinktion ved erhvervsløsøre.	96
4.3. Øvrige legitimationstilfælde	97

Kapitel 7

Dispositioner mellem ægtefæller	101
1. Formkrav	101
1.1. Overførsler mellem delingsformue – særeje	101
1.2. Gaver	102
2. Udelukkede aftaler	102
3. Almindelige gensidigt bebyrdende aftaler.	103
3.1. Aftaler om køb	103
3.2. Arbejdsaftaler	104
3.3. Forskellige selskabs- og samejeaftaler.	105
3.4. Lån.	112
4. Erstatningskrav uden for kontraktsforhold	113

Kapitel 8

Forholdet til kreditorerne	115
1. Afgrænsning af ægtefællernes rådighedssfære	117
2. Aktiver, der er overdraget	120
2.1. Ugyldige dispositioner	120
2.2. Omstødelse	120

Kapitel 9

Skifte mellem ægtefæller	127
1. Oversigt over offentligt skifte	129
2. Skiftegrundene.	131
3. Boets aktiver og passiver	132
3.1. Personlige genstande og rettigheder	138
3.2. Pensioner	144
4. Delingen af boet	156
4.1. Den kvantitative fordeling	157
4.2. Den kvalitative fordeling.	164
4.3. Lejligheden	169
5. Ægtefællebidrag.	170
5.1. Fastsættelse af bidragspligt.	170
5.2. Fastsættelse af bidragets størrelse.	174
5.3. Ændring af bidragspligt og størrelse af bidrag	175
5.4. Forholdet til hjælp fra det offentlige.	177

6. Bevarelse af ret til ægtefællepension	177
7. Ændring af aftaler	180
8. Særejets behandling på skifte	184
8.1. Medvirkenskrav	185
8.2. Urimeligt ringe-krav	186

IV. Faste samlivsforhold

Kapitel 10

Faste samlivsforhold	191
1. Underhold og lejet lejlighed	192
2. Formuedeling i mangel af aftale	193
2.1. Sameje ctr. kompensation	193
2.2. Formuedeling ved død	197
3. Aftaler mellem samleverne	198
3.1. Aftaler om »formueordning«	199
3.2. Lån ctr. gave	202
4. Forholdet til kreditorerne	204
5. Skatteretlige konsekvenser	204

V. Forældre og Børn

Kapitel 11

Forældreskab	209
1. Generelt om forældreskab	209
2. Fastlæggelse af forældreskabet	210
2.1. Moderen	210
2.2. Børn født i ægteskab eller registreret partnerskab	210
2.3. Børn født uden for ægteskab eller registreret partnerskab	212
2.4. Genoptagelse af en fader- eller medmoderskabssag	220
2.5. Forældreskab ved assisteret reproduktion mv.	226
3. Adoption	230
3.1. Betingelser	231
3.2. Adoptionsmyndigheder og formidlere	235
3.3. Adoptioner med tilknytning til udlandet	236
3.4. Ophævelse af adoption	236
4. Forældreansvar/Forældremyndighed	237
4.1. Fremgangsmåder i forældreansvarsloven	238

4.2. Hvem er indehavere af forældremyndighed	239
4.3. Bopælsforælder og beslutninger om barnets forhold	249
4.4. Samvær og anden kontakt.	254
4.5. Begrænsning i ændringsanmodninger.	256
4.6. Midlertidige afgørelser	257
4.7. Om flytning – navnlig til udlandet	258

Kapitel 12

Børnenes formueretlige stilling	261
1. Hvem er værge?	262
2. Rådigheden på den mindreåriges vegne	263
2.1. Aktiver undtaget fra sædvanlig bestyrelse	265
2.2. Om nogle specielle aftaler	268
3. Anbringelse af midlerne	272
4. Barnets forsørgelse	275

VI. Arveret

Kapitel 13

Legal arv	281
1. Nationale begrænsninger.	281
2. Generelt om arveretten	283
3. Livsarvingers arveret	284
4. Slægtens arveret	284
5. Børn født uden for ægteskab.	285
6. Adoptivforhold	286
7. Ægtefællens arveret og skiftefordele	288
7.1. I konkurrence med førstafdødes livsarvinger	288
7.2. Ægtefællen som enearving	293
8. Arv, der tilfalder staten	295

Kapitel 14

Testamentsarv	299
1. Ugyldighed – nullitet eller anfægtelighed	299
2. Formkrav	301
2.1. Notartestamenter	301
2.2. Vidnetestamenter	302
2.3. Nødtestamenter.	303

2.4. Indbotestamenter	305
2.5. Fremsættelse af indsigelser	305
3. Habilitet	306
4. Utilbørlig påvirkning – vildfarelse – fortolkning	307
5. Indholdsmangler	310
5.1. Ulovligt eller urimeligt formål	310
5.2. Ulovlig delegation	310
5.3. Ulovligt fideikommis – successionsrækkefølger	311
6. Testationskompetencen	313
6.1. Den kvantitative kompetence	313
6.2. Den kvalitative kompetence	315
6.3. Udvidelser af testationskompetencen	317
7. Båndlæggelse ved testamente	319
8. Udvidet samlevertestamente	325
8.1. Betingelser for et udvidet samlevertestamente	326
8.2. Samlivstestationskompetencen	326

Kapitel 15

Bortfald af arveadkomst, ændring af testamenter og aftaler om arv – herunder forskud på arv	329
1. Fradømmelse af arveret	329
2. Separation, skilsmisse mv.	331
3. Tilbagekaldelse og ændring af testamente	333
4. Bortfald af testamente.	335
5. Aftaler om arv	336
5.1. Uigenkaldelige testamente.	336
5.2. Overdragelse af arv	337
5.3. Afkald på arv	338
5.4. Arveforskud.	342

Kapitel 16

Dødsgaver	347
1. Gaver ved nært forestående død	348
2. Dødsgaver	352
2.1. Livsgaver ctr. døds-gaver	353
2.2. Døds-gaver ctr. gensidigt bebyrdende aftaler.	355

VII. Dødsboskifte

Kapitel 17

Oversigt over skifteformer og dødsbopbeskatning – indledning til skifte	361
1. Foreløbige virkninger og foranstaltninger	364
2. Forholdet til efterlevende ægtefælles formue	365
3. Om skattemæssige forhold	365
4. Nationale begrænsninger	367

Kapitel 18

Afslutning uden egentligt skifte	369
1. Boudlæg	369
2. Udlæg til længstlevende ægtefælle	372
3. Forenklet privat skifte med ægtefællen som enearving	373
4. Øvrige summariske boer	373

Kapitel 19

Boer der skiftes	375
1. Skifte ved bobestyrer	376
1.1. Valget af bobestyrer	377
1.2. Behandlingen af boet	379
1.3. Insolvente boer	383
1.4. Realisation af aktiverne	387
2. Privat skifte	388
2.1. Forenklet privat skifte	394
3. Proklama	395

Kapitel 20

Boopgørelsen	399
1. Om boopgørelsen	401
1.1. Ved bobestyrerskifte	401
1.2. Ved privat skifte	401
2. Aktiverne	402
3. Passiverne	404
4. Særligt om beløb, der kommer til udbetaling i anledning af dødsfaldet	405
4.1. Særligt om livsforsikring	406
4.2. Pensionsopsparing m.m.	411

Kapitel 21

Arveudlæg, afslutning af boet – omgørelse og genoptagelse	413
1. Arveudlæg – afslutning af boet	413
2. Frigørelse fra hæftelse – omgørelse og genoptagelse	417

Kapitel 22

Boafgift og retsafgift	421
1. Boafgift	421
1.1. Den almindelige boafgift	421
1.2. Tillægsboafgift	422
1.3. Fritagelse for afgift	424
1.4. De afgiftspligtige erhvervelser	424
1.5. Den afgiftspligtige værdi – beregning af afgiften	425
1.6. Særligt om afgift ved arveafkald	426
1.7. Hæftelse for afgiften	427
2. Retsafgift	428

VIII Uskiftet bo

Kapitel 23

Uskiftet bo	431
1. Betingelser for uskiftet bo	432
2. Virkning – råden	435
3. Ophør	438
4. Vederlagskrav – omstødelse af gaver	444
5. Skifte af det uskiftede bo	447
5.1. Førstafdøde afgang ved døden efter 1. april 1964 og inden 1. januar 2008	449
5.2. Førstafdøde afgang ved døden efter 1. januar 2008	450
5.3. Successivt skifte	450
Fortegnelse over anvendte forkortelser	453
Litteraturliste	456
Lovregister	460
Domsregister	469
Stikordsregister	485